

Proa

ANNE TYLER

Trena francesa

Traducció de LLUÍS-ANTON BAULENAS

ANNE TYLER

TRENA FRANCESA

TRADUCCIÓ DE LLUÍS-ANTON BAULENAS

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: octubre del 2022

Títol original: *French braid*
© Anne Tyler, 2022

Per la traducció: © Lluís-Anton Baulenas, 2022

Amb la col·laboració del Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-966-5

DIPÒSIT LEGAL: B. 15.712-2022

Composició: Realització Planeta

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Tots els drets reservats.

Això va passar al març del 2010, quan l'estació de tren de Filadèlfia encara tenia aquell tipus de tauler d'informació que feia clic i sonava a mesura que s'assignaven les diverses portes d'embarcament. La Serena Drew s'hi estava dreta just davant, mirant atentament el llistat del següent tren cap a Baltimore. Per què havien esperat tant a aparèixer les seves portes? A Baltimore, informaven la gent més de pressa.

Tenia el xicot al costat, però ell estava més tranquil. Després d'haver llançat un cop d'ull al tauler una sola vegada, ara estava pendent del telèfon. Va fer que no amb el cap davant d'algun missatge i va continuar amb els següents.

Aquell diumenge acabaven de dinar a casa els pares d'en James. Per a la Serena havia estat la primera trobada amb ells. Durant les darreres dues setmanes se n'havia preocupat força, planejant què posar-se (texans i jersei de coll alt, al final, la indumentària reglamentària d'estudiant de postgrau, per tal de no semblar que li havia costat massa decidir-se) i esprement-se el cervell buscant possibles temes de conversa. Però les coses havien anat força bé, va pensar. Els seus pares l'havien saludada cordialment i de seguida li havien demanat que els tractés de George i Dora. La seva mare era tan xerraire que la conversa no havia estat cap entrebanc.

—La pròxima vegada —li havia dit a la Serena després del dinar— també hauràs de conèixer les germanes d'en James i els seus marits i fills. Simplement no volíem atabalar-te en la teva primera visita.

La pròxima vegada, la primera visita. Semblava encoratjador.

Però en aquell moment la Serena no podia ni tan sols tenir una sensació de triomf. Es trobava massa feble de pur alleujament; se sentia com un drap de cuina escorregut.

Ella i en James s'havien conegut a l'inici del curs universitari. En James era tan maco que la Serena es va sorprendre quan va suggerir-li d'anar a prendre un cafè després de la classe. Era alt i prim, amb una bona tofa de cabells marrons i una barba tallada arran (per una altra banda, la Serena era força grassoneta i lluïa una cua de cavall gairebé de la mateixa tonalitat beix que la seva pell). Als seminaris, ell tenia el costum de repenjar-se al seient sense prendre notes ni fer veure que escoltava, però després tenia sortides inesperadament brillants. La Serena tenia por que, per comparació, no la trobés avorrida. Tanmateix, de tu a tu, va resultar ser una companyia gens complicada. Van anar moltes vegades al cinema i a restaurants barats; i els pares d'ella, que vivien a la ciutat, ja els havien tinguts tots dos a dinar diverses vegades i deien que el noi els agradava d'allò més.

L'estació de tren de Filadèlfia era més impressionant que la de Baltimore. Era extensa, amb un sostre enteixinat increïblement alt i canelobres com gratacels de cap per avall. Fins i tot els passatgers semblaven estar per damunt dels de Baltimore. La Serena va veure una dona seguida pel seu propi mosso amb gorra vermella arrossegant un carret carregat de maletes a joc. Mentre li admirava l'equipatge (marró fosc, pell brillant amb accessoris de llautó), va adonar-se d'un jove que fins i tot s'havia aturat per deixar passar el carro.

—Vaja —va dir ella.

En James va alçar la vista del telèfon.

—Què?

—Em sembla que podria ser el meu cosí —va dir en veu baixa.

—On?

—Aquell noi del vestit.

—Et *sembla* que és el teu cosí?

—No n'estic segura.

Van fixar-se en el jove. Semblava més gran que ells, però no gaire. (Podia ser pel vestit.) Tenia els cabells pàl·lids de la Serena i els llavis força punxeguts, però mentre que els ulls d'ella eren del blau habitual de la família Garrett, els seus eren d'un gris pàl·lid, gairebé eteri, que destacaven fins i tot a uns quants metres de distància. Va posar-se a mirar el tauler d'informació sense moure's del lloc, tot i que el carro d'equipatges ja havia passat de llarg.

—Podria ser el meu cosí Nicholas —va dir la Serena.

—Potser només s'hi assembla —va dir en James—. A mi em sembla que si realment fos ell, podries dir-ho sense cap mena de dubte.

—Bé, fa temps que no ens veiem —va dir la Serena—. És el fill d'en David, el germà de la meva mare; viuen aquí, a Filadèlfia.

—Doncs aleshores acosta-t'hi a preguntar-l'hi. Per què no ho fas?

—Perquè si m'equivoco semblaria una ximpleta —va dir ella.

En James la va mirar de reüll tot dubitatiu.

—Bé, ara de totes maneres ja és massa tard —va dir ella, perquè, fos qui fos, era evident que havia trobat el que volia saber. I ell es va girar per sortir cap a l'altre costat de l'estació, posant-se la corretja de la bossa de viatge a l'espatlla. La Serena va tornar a consultar el tauler.

—Quin sol ser el número de porta? —va preguntar—. Potser ens podríem arriscar i acostar-nos-hi.

—No és que el tren surti en el moment que ho anuncien —li va dir en James—. Primer haurem de fer cua a la part superior de les escales i esperar una estona.

—Sí, però tinc por que no puguem seure junts.

Ell li va fer aquell somriure d'ulls tancats que a ella tant li agradava i que volia dir: «Sense tu no és el mateix».

—D'acord, m'hi estic encaparrant massa —li va dir.

—De totes maneres —va fer ell tot canviant de tema—, encara que hagi passat temps, sembla que hauries de poder conèixer un cosí teu.

—I tu, coneixeries tots els teus cosins, així de cop? —va preguntar-li.

—Sí —va respondre en James.

—De debò?

—I tant!

Però ell ja havia perdut l'interès per la qüestió, la Serena ho havia percebut. Va fer un cop d'ull a la zona de menjars al llarg de la paret de l'altra banda.

—Em ve de gust un refresc —va dir en James.

—Pots comprar-ne un al tren —va fer ella.

—Vols res, tu?

—M'esperaré a ser al tren.

Però ja no va entendre-la perquè li estava dient:

—Agafa'ns un lloc a la cua si anuncien la nostra porta mentre no hi soc, entesos?

I de cop i volta ja no hi era.

Era la primera vegada que feien un viatge junts, fins i tot aquesta sortideta d'un dia. La Serena es va sentir lleugerament decebuda pel fet que ell no compartís la mateixa ansietat pel viatge.

Tan bon punt va estar sola, va treure la polvorera de la motxilla i s'hi va mirar les dents al mirallet. De postres els havien donat una mena de fruita esmicolada amb trossets de nou per damunt i encara se'ls podia notar a la boca. Normalment, s'hauria excusat després de dinar i s'hauria ficat en una habitació amb tocador, però el temps se'ls havia escapat de les mans.

—Ei, nois! —havia fet la Dora—. Fareu tard al tren!

I tots havien marxat cap a l'estació amb una esgarrapada, amb el pare d'en James al volant i ell al costat. Darrere, la Dora

i la Serena es van asseure juntes de manera que, tal com ho havia dit, «així podrem continuar amb una agradable xerrada». Va ser llavors quan va dir allò de la trobada de la Serena amb les germanes d'en James.

—I tu, estimada, quants germans sou?

—Només en tinc un —va respondre—. Però quan jo vaig néixer ell ja era bastant gran. Sempre he desitjat tenir germanes.

Es va avergonyir perquè podria haver semblat com si parlés de casar-se amb la família d'en James o alguna cosa així.

La Dora li havia enviat un petit somriure i s'havia estirat per donar-li un copet a la mà.

Però la Serena ho havia dit en sentit literal. Tancada a casa amb els pares, havia envejat els seus amics de l'escola, amb els seus eixams de parents tots barrejats i xisclant de riure, barallant-se per l'espai i l'atenció. N'hi havia que fins i tot tenien germanastres, i madrastres i padrastres que podien triar i escollir a voluntat i condemnar a l'ostracisme si les coses no funcionaven, com els rics, que rebutgen menjar en perfecte estat mentre els famolencs s'ho miren amb recança des del marge exterior. Bé, només cal esperar i ja es veurà, es deia ella mateixa. Espera fins a veure com serà la teva futura família!

El tren cap a Baltimore ja s'havia endarrerit cinc minuts, pel que mostrava el tauler. Això significava que probablement n'acabarien sent quinze. I encara no havien anunciat el número de porta. La Serena es va girar buscant en James. Allà estava, per sort, caminant cap a ella amb una tassa d'alguna beguda a la mà. I al seu costat, lleugerament enrere, hi havia l'home que havia pensat que podria ser el seu cosí. La Serena va parpellejar.

—Mira a qui he recollit! —va dir en James quan arribava.

—Serena? —va preguntar l'home.

—Nicholas?

—Ei, com anem! —va dir, i va començar a oferir-li la mà però després va canviar d'opinió i es va inclinar endavant, per fer-li una mitja abraçada maldestra. Feia olor de cotó acabat de planxar.

—Què fas aquí? —li va preguntar ella.

—Agafo un tren cap a Nova York.

—Ah!

—Tinc una reunió demà al matí.

—Ah, entesos —va dir; va suposar que es referia a una trobada de negocis.

No tenia ni idea del que feia per guanyar-se la vida. Va afegir:

—I els pares, com estan?

—Estan bé. A veure, van fent, és clar. Pot ser que al pare li hagin de col·locar una pròtesi de maluc.

—Vaja, que malament...

—El que he fet —va dir en James a la Serena, tot balancejant-se lleugerament del taló als dits del peu— és, quan l'he vist aturat al quiosc, aturar-me darrere seu i xiuxiuejar: «Nicholas?».

Semblava satisfet d'ell mateix.

—Primer he pensat que eren imaginacions meves —va dir en Nicholas—. He intentat mirar de reüll, sense girar el cap...

—Quan dius el nom de la persona es capta molt més ràpid —va dir en James, i va continuar—: Probablement no m'hauria sentit si hagués dit «Richard», per exemple.

—La meva mare també té problemes de maluc —va dir la Serena a en Nicholas.

—Potser és genètic.

—La teva mare és... l'Alice?

—No, la Lily.

—Perdona, però vas ser tu, qui es va asseure al meu costat al funeral de l'avi Garrett?

—No, devia ser la Candle.

—Tinc una cosina que es diu Candle?

—Nois, no m'ho puc creure! —va fer en James.

—En realitat es diu Kendall. No sabia dir el seu nom quan estava aprenent a parlar.

—Així vas ser-hi, doncs? —va preguntar en Nicholas.

—Al funeral? És clar que sí.

La Serena hi havia estat, però només tenia dotze anys. I ell? En algun punt entre els tretze i els dinou, un món de diferència. No havia gosat intercanviar ni una paraula amb ell. L'havia estat observant de lluny, mentre després de la cerimònia tots s'atapeïen al davant del tanatori: la seva expressió reservada i els seus ulls gris pàl·lid. Els ulls eren de la seva mare, la Greta, una dona distant, coixa i amb accent estranger, o almenys un accent gens de Baltimore. La Serena recordava molt bé aquells ulls.

—Se suposava que havíem d'anar a dinar amb tothom després del servei —li deia en Nicholas—, però el pare va haver d'anar-se'n per una obra de teatre escolar.

—Parlant d'anar-se'n —va interrompre en James tot assenyalant amb el polze cap al tauler que tenien damunt—. Hauríem d'anar passant cap a la porta 5.

—Sí, sí, és clar, serà millor que hi anem —va dir la Serena a en Nicholas—. Estic molt contenta que ens hàgim trobat.

—Jo també estic content de veure't —va dir, i li va somriure; tot seguit va alçar la mà cap a en James i es va girar per allunyar-se.

—Saluda la família de part meva! —va cridar ella.

—Així ho faré! —li va respondre.

La Serena i en James el van mirar un moment, tot i que ja s'estava formant la cua al costat del cartell de la porta 5.

—He de dir —va afirmar finalment en James— que doneu un nou significat al terme «cosins germans».

Al final, el tren no estava tan ple. Van trobar dos seients junts fàcilment: la Serena al costat de la finestra, en James tocant al passadís. Ell va obrir la safata i va posar-hi la tassa.

—Vols un refresc, ara? —va preguntar—. Crec que el vagó del bar ja és obert.

—No, estic bé.

La Serena va veure com els altres passatgers es dirigien cap al passadís: una dona que empenyia dos nens petits que s'entretenien davant seu, una altra que lluitava per aixecar la maleta i col·locar-la a la xarxa fins que en James es va oferir a donar-li un cop de mà.

—Tenia una mica el teu to de pell —va dir quan es va tornar a asseure—, però mai no l'hauria reconegut entre una multitud.

—Perdona? Ah!, en Nicholas —va dir la Serena.

—Tens un munt de cosins, oi?

—No, només, mmm... cinc —va dir, fent un recompte mental—. Tots de la banda dels Garrett. El meu pare era fill únic.

—Jo en tinc onze.

—Quina sort —va fer ella tota burleta.

—Tot i això, si per casualitat en veiés algun a l'estació de tren, el coneixeria.

—Sí, però nosaltres estem molt repartits —va dir—. L'oncle David aquí a Filadèlfia, la tia Alice al comtat de Baltimore.

—Ui, sí, que lluny que és! —va fer en James, i li va donar un cop de colze a les costelles.

—Vull dir que solem veure'ns només als casaments i els funerals i celebracions d'aquesta mena. —Va fer una pausa, per rumiar-ho—. I ni tan sols ens hi trobem sempre. Però no sé per què, exactament.

—Potser hi ha algun secret fosc i profund en el passat de la vostra família —va dir en James.

—Segur que és això.

—Potser el teu oncle és republicà. O la teva tia pertany a una secta.

—Vinga, para —va dir la Serena, i va riure.

Li agradava estar asseguda a prop seu d'aquesta manera, amb el reposabraços que els separava aixecat, de manera que

els cossos estaven ben junts i es tocaven. Feia vuit mesos que sortien, però a ell, feliçment, encara li semblava tot ben nou i no donava res per descomptat.

El tren va fer una sacsejada preliminar i els últims passatgers s'hi van instal·lar a correuita. «Bona tarda», va dir un dels revisors per l'altaveu. «Aquest és el tren número...». La Serena va agafar el bitllet de la motxilla. Fora de la seva finestra, l'andana enfosquida va començar a lliscar i van sortir a la llum del dia. Van agafar velocitat; davant seu passaven estructures de formigó enrunades, cada centímetre de les quals era ple de pintades que semblaven xisclar.

—Així doncs, què t'han semblat els meus? —va preguntar-li en James.

—M'han agradat molt! —va deixar passar un instant de silenci—: Creus que jo els he agradat? —va preguntar finalment la Serena.

—És clar que sí! Com vols que no sigui així?

A ella no li havia semblat tan satisfactori com podria haver estat. Un moment després, va preguntar:

—Què creus que els ha agradat, de mi?

—Com?

—Vull dir que si te n'han comentat alguna cosa.

—No han tingut l'oportunitat de fer-ho. Però me n'he adonat. Va fer una altra pausa.

—Han pujat tots dos a Filadèlfia? —els va preguntar el revisor.

—Sí, senyor —va respondre en James. Va agafar el bitllet de la Serena i va lliurar-l'hi juntament amb el seu.

—Ma mare s'ha esforçat molt amb el dinar —va dir, un cop el revisor ja havia passat—. N'està orgullosa i contenta, de la seva recepta del pollastre. Només el cuina en ocasions especials.

—La veritat és que era deliciós —va dir la Serena.

—I mon pare, al cotxe, m'ha demanat si pensava que et quedaries una estona més.

—Quedar-me una estona...?

—Li he dit: «ja ho veurem...».

I li va clavar un altre cop a les costelles i li va fer una mirada entremaliada de reüll. Durant les postres, la seva mare havia tret l'àlbum familiar i havia ensenyat a la Serena les fotos de la infància d'en James. (Havia estat un infant ben bonic.) En James va fer una ganyota de disculpa a la Serena, però després gairebé va repenjar-se damunt de l'àlbum, pendent de tot el que es deia d'ell.

«Fins a l'adolescència només va menjar aliments de color blanc», havia afirmat la mare. «Que exagerada que ets», li havia dit en James. «Va ser una sort que no agafés l'escorbut». «Ara sembla bastant sa», havia afirmat la Serena. I ella i la Dora se l'havien mirat i havien somrigut.

El tren circulava a tota velocitat per una terra erma plena de flors grogues i aigüeres de cuina rovellades, i pneumàtics de tractor i bosses blaves de queviures de plàstic, infinites bosses blaves de queviures de plàstic.

—Si fossis un estranger —va dir la Serena a en James— tot just acabat d'aterrar en aquest país i agafessis el tren cap al sud, et diries: «Els Estats Units són això? Això és la terra promesa?».

—Bé, ets molt bona xerrant —va dir en James—. Però no és que puguem dir precisament que Baltimore sigui un paradís.

—No, només volia dir... Parlava de tota la ruta Amtrak —va dir la Serena—, del corredor nord-est.

—Ah!

—No m'havia adonat que fèiem una competició —va dir ella en to de broma.

—Ja sé com d'arrogants sou els de Baltimore, que classifiqueu la gent segons el lloc on ha cursat el batxillerat. I, a continuació, us caseu amb algú del vostre institut.

La Serena va fer la gran comèdia de mirar a esquerra i a dreta i va exclamar:

—Veus algú del meu institut assegut aquí al meu costat?

—De moment no —va admetre ell.

—Doncs ja està.

I es va esperar, curiosa de veure què diria ell tot seguit, però va deixar córrer el tema i van viatjar una estona en silenci. Darrere d'ells, una dona parlava per telèfon amb una veu suau i seductora.

—Llavors, com estàs realment? —la Serena va sentir que deia. I després d'una pausa—: Vinga, amor. Endavant, explica'm què et passa. Noto que et passa alguna cosa.

—Mira el pobre Nicholas —va dir en James de sobte—. Son pare l'allunya de Baltimore i, per tant, la resta de la família deixa de parlar amb ells.

—No vam pas fer-ho, això! —va dir la Serena—. Van ser ells. Va ser l'oncle David, en realitat. La mare sempre diu que no ho pot entendre. Comenta que l'oncle solia ser molt extravertit, quan era un noiet. La tieta Alice era una mena d'aixafaguitarres, mentre que l'oncle David era d'aquells nens que són un sol, feliços i contents. I mira'l ara: va anar-se'n abans d'hora del funeral del seu propi pare.

«El funeral de l'avi», l'havia anomenat en Nicholas: «El funeral de l'avi Garrett». Però al iaio no l'havien tractat mai d'«avi». Com podia ser que en Nicholas no ho sabés?

—I aleshores, ta tia —va continuar en James—, el més lluny on se'n va anar va ser a Baltimore, però, ai, no, ai no, impossible tornar a parlar amb ella!

—No siguis ximple, hi parlem sovint —va dir la Serena exagerant només una mica.

No s'explicava per què es posava tan a la defensiva. Devia ser l'estrès, va suposar. L'estrès de la trobada amb els pares d'en James.

Quan va sorgir la qüestió d'aquest viatge per primer cop, la idea era quedar-s'hi el cap de setmana. En James va parlar d'on poder obtenir els millors formatges de Filadèlfia o si a ella li agradaria visitar el museu d'art.

—T'agradarà molt la Cambra dels Horrors —li va dir ell.

—La Cambra dels Horrors?

—És tal com en diuen, la família, de la meva habitació.

—Ah, vaja...

—Pòsters dels Eagles de paret a paret. I restes de molles d'entrepà sota el llit des del 1998.

—Però no ens hi estarem pas, oi? —li va preguntar la Serena.

—Ens hi estarem?

—Vull dir que no hi dormirem, que no passarem pas la nit a la Cambra dels Horrors.

—Ei, que era broma —va dir ell—. Bé, almenys pel que fa a les restes d'entrepà sota el llit. Penso que la mare va entrar-hi amb l'aspiradora quan me'n vaig anar.

—Però jo aniria a l'habitació de convidats —va dir ella, fent-li veure que era més aviat una pregunta.

—T'estimaries més anar a l'habitació dels convidats?

—Bé, sí.

—No voldries quedar-te amb mi a la meva habitació?

—No pas amb els teus pares al costat —va dir.

—Al costat dels meus... —es va aturar—. Mira, et garanteixo que ells ja tenen coll avall que dormim junts. Creus que en farien gaire enrenou?

—No m'importa si ho assumeixen o no. Simplement no m'agrada fer-ho tan públic quan tot just els acabo de conèixer.

En James la va mirar amb atenció un moment.

—Perquè tenen una habitació de convidats, no? —va insistir la Serena.

—Dona, sí.

—Quin és el problema, doncs?

—Sembla una mica... artificial, dir-nos bona nit al vestíbul de dalt i tot seguit agafar camins separats —va dir ell.

—Ho sento —va dir la Serena rígidament.

—A més, et trobaria a faltar! I la mare i el pare estarien desconcertats. «Quina pena», dirien. «Que no saben res, aquests nois, sobre el sexe?».

—Xxxt! —va fer la Serena, perquè seien a la biblioteca i qualsevol els podia sentir. Va mirar al seu voltant, per la sala, i després es va inclinar sobre la taula en direcció a ell—: Llavors hi anirem un diumenge, doncs —va dir amb veu més baixa.

—Què hi té a veure?

—Direm que els dissabtes estem ocupats i que per això hi anirem un diumenge, i com que tinc una classe els dilluns al matí haurem de fer una visita d'un dia.

—Caram, Serena. Estàs dient que recorrerem tota aquesta distància només per unes hores? Només per fingir que al capdavall no som realment una parella?

Però això era el que havien acabat fent. La Serena ho havia aconseguit a la seva manera. Sabia que l'havia decebut. Probablement pensava que era una hipòcrita. Però, tot i així, va tenir la sensació que havia pres la decisió correcta.

Ara s'acostaven a Wilmington. Veien tot de cases disperses d'aspecte abandonat que a poc a poc anaven deixant pas a edificis d'oficines blancs i nets. El revisor va passar pel passadís recollint els bitllets deixats en unes ranures que hi havia a determinats seients.

—Recorda què va dir ta mare sobre el meu cunyat —va fer en James de sobte.

—Què? De què parles?

—Quan vaig venir a sopar per primera vegada a casa teva, te'n recordes? Vaig explicar a ta mare que un dels meus cunyats era de Baltimore. Em va preguntar: «I com es diu?», i jo li vaig dir: «Jacob Rosenbaum, però tothom li diu Jay». «Ah!», va dir, «Rosenbaum: probablement sigui de Pikesville. És on viuen la majoria dels jueus».

—Bé, la mare està una mica antiquada —va dir la Serena. En James se la va quedar mirant.

—Què? —li va preguntar ella—. La tractes d'antisemita?

—Només dic que Baltimore pot ser una mena d'«aquí, nosaltres, i allà, ells». Res més.

—Encara continues amb això de Baltimore?

—Només ho deixo anar... —va dir ell.

—És evident que la família del teu cunyat podria viure a Pikesville, però també a Cedarcroft, al costat mateix, porta amb porta amb els meus pares. No és com si als nostres barris es restringís el pas de l'un a l'altre o alguna cosa així.

—És clar, ja ho sé —va exclamar en James a correueta—. Tot el que volia dir era que em sembla que als habitants de Baltimore els agrada... classificar.

—A tots els éssers humans els agrada classificar —li va replicar la Serena.

—Entesos, entesos...

Llavors ella va continuar:

—I què me'n dius del que ha deixat anar la teva mare quan estàvem a punt d'anar-nos-en?

—Com?

—Ha dit: «La propera vegada hauríeu de venir tot un cap de setmana. Podeu venir pel cap de setmana de Pasqua! Aleshores ens reunim tots i així viuràs la sensació del que és una gran família».

Sense voler, la Serena va adoptar un to alegre i xerraire de mestressa de casa, tot i que en realitat no era gens ni mica el to característic de la Dora. I en James se'n va adonar i li va enviar un missatge ràpid i punyent amb la mirada:

—Què té de dolent, això? —li va preguntar.

—No res, però m'ha semblat una mica fora de lloc —li va respondre ella—. Com si volgués dir «Pobra, pobra Serena. Nosaltres som els que tenim una família de debò. Tu ets d'una familieta de mentida».

—No ha dit pas «família de debò». M'acabes de dir que l'ha qualificat de «gran família».

La Serena no va discutir, però va fer una ganyota amb els llavis.

—«Nosaltres som els de la família gran, tu ets la de la pobra,

minsa i petita família». —Això era, de fet, el que havia dit la Dora, tot i que la Serena no pensava pas barallar-se amb en James per la qüestió. El problema de les famílies àmplies era el punt de vista tan estret que tenien sobre les petites.

Ara el tren s'alentia. «Wilmington!», va informar l'altaveu. «Senyors i senyores viatgers, vagin amb compte, i assegurin-se de comprovar si...». A la part de fora de la finestra de la Serena, tot d'una va aparèixer l'andana il·luminada pel sol, esquitxada de passatgers que es veien tan satisfets i expectants que semblava que pensessin que embarcar-se en aquell tren era tot el que sempre havien estat esperant.

La Serena recordava el regal de Nadal que els seus pares havien fet a en James. El noi hi havia anat a sopar el dia abans de tornar amb els seus pares per les vacances, i quan es van asseure, a la taula l'estava esperant una caixa prima i plana embolicada en paper de regal dins del plat buit. La Serena es va esgarriar, ben avergonyida. Si us plau, que no sigui res massa personal, massa... presumtuós! Fins i tot en James havia semblat incòmode.

—És per a mi? —va preguntar.

Quan el va obrir, la Serena es va calmar. Es tractava d'un parell de mitjons d'un taronja molt brillant. Una banda negra en recorria la part superior amb la llegenda «Baltimore Orioles», i al mig, el dibuix animat de la mascota, un oriol.

—Ara que vius a Baltimore —va explicar el pare de la Serena— hem pensat que hauries de vestir com cal. Però no volíem que tinguessis problemes quan anessis a Filadèlfia, de manera que en vam triar un parell que pots amagar prou bé, sempre que sàpigues mantenir avall els baixos dels pantalons.

—Molt considerat —va respondre en James, i va insistir a posar-se'ls allà mateix. Va estar-se passejant sense sabates pel menjador abans de començar l'àpat. No tenia ni idea que, de fet, els pares de la Serena no eren gens afeccionats als esports. Probablement no us podrien dir el nom de cap jugador de

l'equip dels Orioles ni dels Ravens de Baltimore. El gran esforç que devien haver fet per pensar en aquest regal va trencar-li el cor, a la Serena.

Al seu costat, en James va dir:

—Ei!

Ella no va respondre.

—Ei, Reenie.

—Què.

—Que ens hem de barallar pels parents, ara?

—No m'estic pas barallant.

El tren va fer un sotrac i va començar a rodar endavant altra vegada. Un home amb un maletí que caminava pel passadís semblava perdut. Al seient de darrere d'ells, la dona amb la veu persuasiva va dir:

—Bonic, preciós, dimarts ho plantejarem a la direcció, em sents?

—No em puc creure que encara continuï al telèfon —va murmurar a en James.

El noi va trigar un moment, però de seguida va respondre.

—El que no em puc creure és que sigui una trucada de feina —va murmurar—. Ho hauries endevinat?

—Mai.

—No em pots dir que les dones, en els negocis, es comporten igual que els homes.

—I ara, no siguem pas masclistes —va fer ella amb una rialla.

En James va allargar-li la mà i va entrellaçar els dits amb els d'ella.

—Acceptem-ho —va dir—, tots dos hem estat una mica tensos. Oi? Els pares poden arribar a ser una murga!

—Ja ho pots ben dir —va fer ella.

Van viatjar una estona en un confortable silenci.

—Has vist el que ha dit ma mare sobre la barba? —li va preguntar ell de cop—. Parlem de fer judicis de valor...

—El què?

—Quan t'estava ensenyant l'àlbum de fotos i ha arribat a la meva època de secundària, ha dit: «Aquí hi ha en James durant la seva graduació. No està maco? Va ser abans que es deixés créixer la barba». No pot deixar córrer la qüestió de la meva barba. La detesta.

—Bé, és una mare —li va dir la Serena—. Les mares sempre detesten les barbes.

—La primera vegada que vaig tornar a casa amb barba, l'any del primer curs a la universitat, mon pare em va oferir vint dòlars perquè me l'afaités. «Tu també? Però què passa?», li vaig preguntar. Em va respondre:

—Personalment no tinc res contra les barbes, però ta mare diu que troba a faltar la vista de la teva cara bonica.

—Molt bé, doncs si em vol veure la cara, que remeni entre les fotos velles —li vaig dir.

—Bé, estaves molt atractiu a la foto de la graduació —va fer la Serena.

—Però no deus pas opinar que m'hauria d'afaitar la barba, oi?

—No, no. M'agrades amb barba —va assegurar, i li va estrènyer la mà—. Tot i així, estic contenta de veure la versió «Abans de».

—Per què?

—Home, perquè la teva cara actual ja me la conec.

—I et preocupa com és?

—No em preocupa, però... bé, sempre havia pensat que si, diguem-ne, un cop m'hagués fet gran i hagués conegut l'home amb qui em casaria i es donés el cas que tingués barba, li demanaria si no li importava afaitar-se-la només un cop, abans del casament.

—Afaitar-la!

—Només un cop. Només durant dos minuts per poder veure-li la cara, i tot seguit ja se la podria deixar créixer una altra vegada.

En James va deixar-li anar la mà i es va apartar una mica per mirar-la.

—Què en dius? —va dir ella.

—Què passaria si et digués que no? —va preguntar—. Què passaria si ell digués: «Jo soc així: un noi amb barba. Em pots acceptar o no».

—Però aleshores, i si... —va fer ella.

—I si... què? —va preguntar en James.

—I si resulta que té una barbeta xata, no ho sé...

En James es va girar i se la va mirar.

—Prou, no ho sé, només voldria esbrinar on m'estic ficant, només dic això.

—Així doncs, si descobrissis que té una barbeta xata, li diries: «Em sap greu, però em sembla que, finalment, no em podré casar amb tu».

—No dic pas que no m'hi casaria; estic dient que aniria cap al matrimoni més informada, això és tot. Sabria què em portaria entre mans.

En James es va quedar malhumorat mirant al fons del seient del davant. No va fer cap moviment per tornar-la a agafar.

—Oh, Jaaames —va cantar la Serena suaument.

No va haver-hi resposta.

—James?

Es va girar cap a ella bruscament, com si hagués pres alguna decisió.

—Des que vam començar a planificar aquest viatge —va dir— no has deixat d'aixecar... petites parets, d'establir límits. No estar junts a la mateixa habitació; ha de ser un diumenge... Només hi hem estat quatre miserables hores! Hem dedicat més temps al desplaçament que a la visita, gairebé! I ja saps que no puc veure els meus gaire sovint. No és com tu, que vius a la mateixa ciutat que ells, pràcticament al mateix barri, t'hi deixes caure sempre que et cal fer una rentadora!

—Bé, no és culpa meva!

Com si ella no hagués parlat, en James va dir:

—Saps què pensava quan anàvem cap a Filadèlfia? Doncs que un cop haguessis conegut els meus pares, decidiries que també podríem quedar-nos-hi. I que podríem agafar un tren de bon matí per arribar a temps a la teva classe, un cop t'haguessis adonat que eren bona gent.

—Ja ho sabia, que serien bona gent, James. Simplement tenia la sensació que... I a més, no m'havia emportat el raspall de dents! O el meu pijama!

En James no va canviar gaire l'expressió.

—Entesos, la propera vegada —li va prometre després d'una pausa.

—Molt bé —va dir ell.

I va treure el telèfon de la butxaca per comprovar la pantalla.

Estaven passant per un tram de la badia de Chesapeake: una àmplia làmina d'aigua, de color gris mat fins i tot a la llum del sol, amb ocells solitaris ajupits i immòbils en diversos pals que sobresortien aquí i allà. Aquella visió va fer que la Serena se sentís malenconiosa. Enyorada, gairebé. Tot era ben bé pel seu cosí. La trobada amb ell li havia provocat una mena de sensació estranya al pit, com una divisió del seu món entre dues parts. Per un costat, la mare d'en James, tan íntima i confiada; a l'altre en Nicholas, tot sol i dret a l'estació de tren. Era com agafar un bol de vidre d'un forn calent i submergir-lo en aigua glaçada, i escoltar-ne el so mentre petava.

—Podríem fer una trobada familiar, alguna vegada? —havia preguntat la Serena un cop, de petita.

I la seva mare havia respost:

—Una trobada? Suposo que sí. Tot i que no seria una trobada gaire gran.

—Hi vindrien l'oncle David i els altres?

—L'oncle David. Bé. Possiblement.

Res d'aquella resposta no havia sonat gens prometedor.

Què fa que una família no funcioni? Potser l'oncle David va ser adoptat i estava enfadat perquè ningú no l'hi havia dit? O se l'havia exclòs d'un testament que tanmateix sí que havia inclòs les seves dues germanes? (Ja en la infantesa, la Serena havia llegit moltes novel·les.) O potser alguna mena de discussió familiar s'havia descontrolat d'una manera salvatge, una d'aquelles en què es fan comentaris escandalosos que una persona no pot perdonar. Això semblava l'explicació més plausible. Encara que més tard ni tan sols puguem pensar quin ha estat el motiu de la discussió, saps que les coses mai més no seran les mateixes.

—Bé —li havia dit la Serena a la seva mare—, almenys la tieta Alice podria venir.

—Potser —havia dit la Lily—. Tot i que ja coneixes la teva tieta Alice. Com em corregeix sempre que ens reunim.

La Serena ho va donar per perdut.

El fet era, va rumiar, que fins i tot quan els Garrett arribaven a estar junts, la trobada mai no semblava tenir èxit, diguem-ne.

Sense moure's, va girar els ulls en direcció a en James, que estava llegint un text a la pantalleta (tenia la capacitat extraordinària de llegir llibres sencers al seu telèfon). Amb posat absent, s'estava mossegant el llavi inferior.

El millor amic de la Serena a l'institut havia estat un noi que es deia Marcellus Avery. No havien sortit junts; més aviat es tractava d'una mena de societat d'ajuda mútua. En Marcellus tenia una pell molt estranya i blanca i els cabells negres i tothom es burlava del seu nom. I la Serena tenia un petit sobre-pès d'unes deu lliures i no podia enfrontar-se gens ni mica a cap mena de pilota: de beisbol, de tennis, de futbol... en una escola on l'esport era primordial. A l'hora de dinar, seien junts i parlaven de la superficialitat de tots els companys de classe, i els caps de setmana ell venia a casa seva i miraven pel·lícules estrangeres a la televisió de l'habitació dels seus pares. Una vegada, però, per sorpresa, ell va deixar reposar la mà al sofà que

hi havia entre ells, ben a prop de la seva. I com que la Serena no la va apartar, en Marcellus va inclinar-s'hi imperceptiblement, va acostar-s'hi i li va plantar un petó suau i tímid a la galta. Encara recordava la sensació vellutada de quan el borrissol va tocar-li el llavi superior. Però no va passar res més. En un moment es van separar i van posar-se a mirar fixament la televisió una altra vegada. I allà es va acabar tot.

Però el més curiós era que ara la Serena s'adonava que llavors ell era prou de bon veure. En Marcellus tenia un cap gairebé perfecte, com el d'una estàtua de marbre, i per alguna raó sempre li havia fet pensar que la seva mare devia estimar-se'l molt. Es preguntava on devia ser, avui. Probablement arrossegat al matrimoni per una dona, alguna dona prou intel·ligent per reconeixen el valor. I vet aquí que la Serena ara mateix es trobava asseguda al costat d'un noi que no era diferent dels seus companys de classe a l'institut.

Llavors ja només va poder pensar en quant de temps faltava perquè el viatge en tren s'acabés i pogués estar sola una altra vegada.